

De Tien plagen van Egypte Wonderen of 'Moeder Natuur'?

door [Russell Grigg](http://creation.com/the-ten-plagues-of-egypt), <http://creation.com/the-ten-plagues-of-egypt>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of [HSV](#))
Vertaling en voetnoten door M.V.

Waren de 10 plagen, zoals beschreven in Exodus 7-11, allemaal openbare miraculeuze daden van God? Ja, volgens Mozes. Nee, volgens de natuurlijke oorzaak-en-gevolg theorie van Greta Hort, voor het eerst gepubliceerd in 1957-58¹ en vandaag her en der geciteerd in bijbelnaslagwerken en encyclopedieën.² Maar, Hort's ideeën werden nooit onderworpen aan onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek, tot dat van Brad Sparks in 2003.³

First published:
Creation
27(1):34-38
December 2004
[Browse this issue](#)
[Subscribe to
Creation
magazine](#)

Hort's 'kettingreactie'

Volgens Hort was de 1ste plaag, die van bloed, naar veronderstelling⁴ een gigantische hoeveelheid rode algen, plus een enorme hoeveelheid rode aarde dat in de Nijl terecht kwam door excessieve regens op het Abessinische plateau. Deze algen deden naar veronderstelling het water oxideren, en zo werden de vissen gedood en dat gaf op een of andere manier aanleiding tot de toename van de antraxbacterie¹. De kikvorsen werden daardoor ziek en verlieten de rivier en stierven - de 2de plaag. Hort's 3de plaag was die van muggen² die gekweekt werden in de Nijlvloedwateren, en haar 4de plaag was een steekvlieg³ *Stomoxys calcitrans*⁴ die broedt op de bedorven planten die overbleven door de terugtrekkende Nijlvloed. De veeziekte⁵ van haar 5de plaag was miltvuur dat verspreid werd door de dode kikvorsen. De 6de plaag van de zweren wordt gezien als huidantrax die overgebracht werd door steekvliegen.

Volgens Hort was de 7de plaag, die van hagel, een toevallige weersomstandigheid, die ook aanleiding gaf tot de 8ste plaag, de sprinkhanen.⁵ De 9de plaag, de duisternis, werd zagezegd veroorzaakt door een woestijnzandstorm, gekend als *khamzin*, die de zon verduisterde door opwerping van het fijne rode stof uit de eerste plaag, dat daar op de grond lag toen het wijde Nijlvloedwater terugtrok. En Hort's 10de plaag was niet de dood van de eerstgeborenen, maar de vernietiging van de laatste overblijfselen van de 'eerste vruchten' van de oogst, 'te wijten aan corruptie van de Bijbeltekst' (Hort 1958:52-54).³

Fatale leemten in Hort's theorie

1. Haar algen

¹ Miltvuur of antrax is een infectieziekte, die wordt veroorzaakt door de bacterie *Bacillus anthracis*. Miltvuur komt bij de mens in verschillende vormen voor. (Wiki).

² SV en KJV: luizen. NBG: muggen.

³ SV: ongedierte. KJV: swarms [of flies]. NBG: steekvliegen.

⁴ De stalvlieg (*Stomoxys calcitrans*) is een vlieg uit de familie van de echte vliegen (Muscidae). Het uiterlijk van deze vlieg is sterk gelijkend met de huisvlieg, maar deze soort heeft duidelijk naar voren stekende palpen. Deze palpen gebruikt de stalvlieg om mee te steken en bloed mee te zuigen. De stalvlieg steekt vooral vee, maar soms ook mensen en dan met name in de benen. (Wiki).

⁵ SV: pestilentie. KJV: murrain (= veepest). NBG: pest.

Het cruciale element van Hort's theorie betreft haar twee rode algen: *Haematococcus pluvialis*⁶ en *Euglena sanguinea*, waarvan ze beweert dat die de rode kleur veroorzaakten van het modderige Nijlwater om het 'bloed-rood'⁶ te maken. Maar deze twee algensoorten zijn normaal niet rood - in troebel, stromend water zijn ze groen, zodat de Egyptenaren ze niet konden verwarren met een plaag van bloed in de Nijl!

In de meer dan 100 jaar van onderzoek hebben wetenschappers nooit een van beide algensoorten ontdekt in de 400 soorten van de Nijl, noch in de 1000 soorten die gekend zijn in Afrika.³ Ze zijn in feite 'zeldzame en tere ijswatersoorten die bij het subarctische koude klimaat' horen en ze 'worden aangewend als industriële indicatoren van sneeuw- en ijswatertemperaturen'.³ Evenmin veroorzaken ze ergens in de wereld een Harmful Algal Bloom⁷ (HAB)⁷, waardoor waterintoxicatie ontstaat of het water ondrinkbaar wordt.³

Verre van toxisch te zijn of een bron van antrax, worden deze algen vandaag wereldwijd gebruikt als diervoersupplementen! *Haematococcus pluvialis* bezit grote antioxidant-eigenschappen, wordt beschouwd als een anticarcinogeen, en verbetert zelfs atletische prestaties. De U.S. Food and Drug Administration keurde *Haematococcus pluvialis* goed voor menselijke consumptie op 13 april 1995, na jaren van onderzoek!³ *Euglena* algen worden wijd en zijd gebruikt als visvoer!³

2. De vissen

De vissen konden onmogelijk gestorven zijn door de aanwezigheid van Hort's twee goedaardige algen. Evenmin konden ze gestorven zijn aan anoxia (gebrek aan zuurstof) veroorzaakt door enige algensoort, omdat anoxia enkel kan voorkomen na een algenbloei, die niet kan voorkomen in modderig water. De vissen stierven omdat ze niet konden leven in het bloed.

3. Haar rode aarde

Nijlmodder is bruin, niet rood. Als Hort's modderlaag zo dik was dat het aanleiding gaf tot de negende plaag (duisternis), toen het als stof in de lucht werd geblazen, dan zou dit modderstof ook complete onderwaterduisternis hebben veroorzaakt toen het nog geconcentreerd was in de wateren van de Nijl, en daardoor de algen direct gedood hebben. Dat komt omdat de algen planten zijn die zonlicht nodig hebben voor fotosynthese, maar een suspensie van modder verhindert dat. Verder veroorzaakt een suspensie van modder flocculatie⁸, d.w.z. modderpartikels gaan zich hechten op de algen waardoor die dan zinken. Om deze redenen is 'de slib-geladen Nijl, op zijn hoge-vloedtijdstip, helemaal ontdaan van alle algen van elke soort'.³ Zoals Sparks zegt: 'Omdat Hort's theorie zowel de algen als het slib dat de algen dood, nodig heeft, is haar theorie zowel logisch als wetenschappelijk **zelfdestructief**'³ (originele benadrukking).

Indien het water slechts rood gekleurd was van de modder, hoefden de Egyptenaren dit slechts in een kruik te laten bezinken, of ze hadden het kunnen filteren. Exodus 7:19-20 zegt dat het Nijlwater

Archaeological evidence from Egypt for the plagues

The Leiden Museum in Holland houses a papyrus written by an ancient Egyptian named Ipuwer.¹ It 'appears to be an eye-witness account of the effects of the Exodus plagues from the perspective of an average Egyptian'.² Excerpts are: 'Plague stalks through the land and blood is everywhere ... the river is blood. Does a man drink from it? As a human he rejects it. He thirsts for water .... Nay, but gates, columns and walls are consumed with fire .... Nay but men are few. He that lays his brother in the ground is everywhere .... Nay but the son of the high-born man is no longer to be recognized .... The stranger people from outside are come into Egypt .... Nay, but corn has perished everywhere. People are stripped of clothing, perfume and oil. Everyone says "there is no more". The storehouse is bare .... It has come to this. The king has been taken away by poor men.'³

References

1. Catalogued as 'Leiden 344', it was discovered in 1828, and translated in 1909 by Prof. Alan H. Gardner under the title *The Admonitions of an Egyptian Sage from a Hieratic Papyrus*. See www.geocities.com/regkeith/linkipuwer.htm, 24 May 2004.
2. Becher, M., The Ten Plagues—Live from Egypt, ohr.edu/yhiy/article.php/838, 21 April 2004.
3. Down, D., *Searching for Moses*, *Journal of Creation* 15(1):53-57, 2001, who quotes from Erman, A., *The Ancient Egyptians: A Sourcebook of Their Writings*, Harper and Row, New York, pp. 94-101, 1966.

⁶ Of bloedregenalg. Dit is een eencellige alg, behorend tot de groene algen, die een cyste, een aplanospore, vormt in moeilijke omstandigheden. Deze cyste bevat veel astaxanthine, die de alg een opvallend rode kleur geeft. Tijdelijke waterbekkens kunnen door de aanwezigheid van deze alg een opvallend rode korst langs de randen krijgen. Wiki.

⁷ Toxische algenbloei. Zie <http://nl.wikipedia.org/wiki/Saxitoxine>.

⁸ Flocculatie of vlokvorming is een proces waarbij deeltjes zich aan elkaar hechten in een losse structuur. (Wiki).

bloed werd toen Aäron het water sloeg met zijn staf. Er was geen tijdsvertraging, geen graduele accumulatie van rood water, en het bloed verscheen in de stromen, rivieren, poelen en in kruiken van hout en steen (Exodus 7:19), niet enkel in de Nijl.

4. Haar antrax

Antrax komt voor in de bodem, niet in de Nijl. Het infecteert geen waterdieren, b.v. vissen (dood of levend) of kikvorsen. In feite keerden sommige kikvorsen terug om in de Nijl over te blijven toen God de plaag deed ophouden (Exodus 8:11). Antrax besmet zoogdieren, b.v. landdieren die grazen op gras dat besmet is met antraxsporen in de bodem.⁸

5. Haar steekvliegen

Steekvliegen verspreiden geen antrax op dieren of mensen, noch voeden zij zich met dode dieren. In de veeartsenijgeschiedenis van antrax bestaan er 'geen gekende gevallen van antrax-geïnfecteerde vliegenbeten op mensen, rundvee of schapen, ergens in de wereld'.³

6. De Nijlvloed

Hort steunt op de vloedwateren om muggen en steekvliegen te kweken, alsook om te voorzien in de wijdverspreide laag van rood slijk/stof op het land waarvan zij beweert dat het omhoog geblazen werd om zo de plaag van de duisternis te veroorzaken. Maar, Exodus maakt geen melding van overstromde wateren tijdens de plagen. In tegendeel, Mozes ontmoet Farao op de oevers van de Nijl (Exodus 7:15), en 'alle Egyptenaars groeven rondom de rivier, om water te drinken; want zij konden van het water der rivier niet drinken' (Exodus 7:24). Dit zijn geen beschrijvingen van een overstromde rivier.

7. Haar woestijnstorm van rood stof

Hort steunt ook op vloedwateren voor haar plagen van de kikvorsen, vliegen en sprinkhanen, met nog meer toegevoegd water uit de hagelstorm. Zij legt niet uit hoe de woestijnzandstorm, de *kham-sin*, deze massieve saturatie van zogenaamde rode modder kon doen opdrogen zodat het in stof overging en omhoog geblazen werd in slechts enkele uren. De Egyptenaren waren gewoon aan woestijnzandstormen. Farao zou nauwelijks beïnvloed geweest zijn door zo'n zandstorm, zelfs als die drie dagen zou duren.

8. Hort's 'eerste vruchten' in plaats van 'eerstgeborenen'

Het is manifest onoprecht van Hort een foute vertaling van een Hebreeuws woord in de Bijbel te claimen om haar naturalistische theorie te stofferen, en daarna de 12,5 volgende hoofdstukken te negeren van hetzelfde brondocument (Exodus 11:1-13:16) dat in grote details de dood van de eerstgeborenen van de Egyptenaren beschrijft en de redding van de eerstgeborenen van de Israël.

Gebruikte God natuurlijke processen?

God handelt regelmatig in Zijn schepping door middel van natuurwetten. Met wonderen handelt Hij in bijzondere gelegenheden. In Exodus wordt het wonderlijke of miraculeuze gezien in:

1. Gods voorzegging van alle gebeurtenissen aan Mozes, opdat hij ze kon aankondigen aan Farao.⁹
2. In het begin van alle gebeurtenissen (en het ophouden van sommige) op de exacte tijden door Mozes bepaald als gezant van Jahweh,¹⁰ en door de acties of gebeden van Mozes en Aäron.
3. De locatie van de gebeurtenissen, zodat Gosen (waar de Israëlieten leefden) werd uitgesloten.¹¹
4. De gebeurtenissen zelf.

God is niet verhinderd van het gebruik van natuurlijke fenomenen of secundaire agenten om Zijn bijzondere doeleinden te verwezenlijken. In feite zegt Exodus 10:13 dat God middels ‘de oostenwind de sprinkhanen opracht’ van de achtste plaag. En om die plaag te beëindigen zegt Exodus 10:19: ‘Toen keerde de HEERE een zeer sterke westenwind, die hief de sprinkhanen op, en wierp ze in de Schelfzee’. Maar dat is de enige plaag die Mozes op die manier detailleerde.

Hort (en anderen) die de plagen willen kleineren tot niets meer dan een ‘logische en opeenvolgende reeks’ van natuurlijke fenomenen¹² moeten eens uitleggen waarom ‘Moeder Natuur’ nooit iets als deze reeks van gebeurtenissen zelfs maar bij benadering heeft herhaald. Alle naturalistische verklaringen van de plagen verliezen hier Gods rol als Rechter uit het oog. Hort kan ook eens overdenken waarom, in de voorbije 3000 jaar, de Joden in hun jaarlijks Paschafeest de bevrijding hebben gevierd van hun eerstgeborenen als de trigger voor hun uittocht uit Egypte.

En met betrekking tot het wonderlijke is een god die geen wonderen kan verrichten, het niet waard gevolgd te worden; en evenmin hij die niet in staat is accuraat mee te delen wat hij deed! Bijbelgelovige christenen aanbidden de ware God, Die niet enkel een wonderwerkende God is, maar ook Wetgever en Rechter. Het beste nieuws van alles is dat Hij ook de Verlosser is van allen die in Hem geloven en hun vertrouwen in Hem stellen.

Referenties en noten

1. Hort, G., The Plagues of Egypt, 2 parts, *Zeitschrift für die Alttestamentliche Wissenschaft* **69**:84-103, 1957; **70**:48-59, 1958. Hort was ‘a scholar of medieval English literature and religion’ (ref. 3).
2. E.g. *The New Bible Commentary Revised*, Inter-Varsity Press, London, Exodus 7:14-11:10, p. 126, 1970; and *The Illustrated Bible Dictionary*, Part 3, Inter-Varsity Press, Leicester, England, Plagues of Egypt, pp. 1234-1237, 1980. Also *The International Standard Bible Encyclopedia*, William B. Eerdmans, Grand Rapids, Michigan, Plagues of Egypt, Vol. 3, pp. 878-880, 1986.
3. Sparks, B., Red algae theories of the ten plagues: contradicted by science, 2 parts, *Bible and Spade* **16**(3):66-77, 2003 and **17**(1):17-27, 2004, on which this article is based.
4. Hort wrote that we can only ‘*suppose* that the waters of the Blue Nile ... had brought [the two species of “red” algae] into the Nile from Lake Tana (Hort 1957:94, emphasis added)’. Quoted from ref. 3.
5. Hort changed the east wind that brought the locusts into a south wind, because they are supposed to come from the Sudan or south-western Arabia. She also changed the west wind that blew the locusts into the Red Sea into a north, or sea, wind (ref. 3).
6. Others, unacknowledged by Hort, have suggested red algae, red silt and anthrax. ‘Hort’s unique contribution has been to name two particular species of algae that are non-existent in Egypt and the Nile’ (ref. 3).
7. They are not listed in more than 170 species of algae known to cause HABs, listed by UNESCO and other sources (ref. 3).
8. Wild carnivores may (rarely) contract anthrax by eating infected carcasses; humans may contract it from eating infected meat, or, if they have cuts or abrasions in their skin, from handling infected hides or wool.
9. Moses announced or initiated plagues 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8 and 10 before Pharaoh, but not, it seems, 3 and 9.
10. ‘YHWH’ or Jehovah, the sacred name of the one true God (Exodus 3:14).
11. Exodus says that plagues 4, 5, 7, 9 and 10 did not occur in Goshen, and no. 6 (boils) occurred ‘on all the Egyptians’. Goshen is not mentioned in respect of 1, 2, 3 and 8.
12. Marr and Malloy (1996) postulated that a different set of organisms caused the plagues, that the 9th plague was blindness not darkness, and that the 10th plague was caused by a poisonous mould (from the droppings of the locusts) growing on the top portions of the grain supplies, with the firstborn receiving extra helpings. These and other naturalistic theories are counted in ref. 3.

Yahweh: 10, Egyptische goden: 0

Hathor was originally worshipped in the form of a cow. Later she is portrayed as a woman with a cow's head, and finally with a broad-faced, serene human head. She is also represented with the head-dress of a pair of horns with the moon-disk between them. She was presented in many different guises and associated with many local 'gods' in ancient Egypt.

Volgens Exodus zond God de tien plagen over Egypte om de volgende redenen:

1. Om de Israëlieten te bevrijden (Exodus 3:8; 19-20; 6:1, 5).
2. Om Farao's vraag te beantwoorden: 'Wie is de HEERE¹, Wiens stem ik gehoorzamen zou, om Israël te laten trekken?' (Exodus 5:2; 7:5; 8:22; 9:14).
3. Opdat de Israëlieten de macht van Jahweh zouden kennen (Exodus 6:7; 10:2).
4. Om te tonen dat de aarde aan Jahweh toebehoort, niet aan de Egyptische goden (Exodus 9:16, 29; 11:7; vgl. Psalm 24:1).
5. Om een oordeel uit te voeren over 'alle goden der Egyptenaren' (Exodus 12:12, vgl. Numeri 33:4).

Hierna een reeks manieren waarop de plagen tegen de verschillende goden van Egypte konden gesproken hebben.

De 1ste plaag was gericht op de Nijl zelf, die de Egyptenaren aanbaden als hun bron van leven. Deze plaag confronteerde de talrijke riviergodheden, met inbegrip van Khnum (beschermer van de Nijl), Hapi (geest van de Nijl en vruchtbaarheidsgod) en Osiris (god van de onderwereld; de Nijl werd als zijn bloed beschouwd). Door de Nijl in bloed te veranderen en de vissen te doden (verondersteld beschermd door Hathor en Neith), maakte Mozes niet enkel deze Egyptische objecten van aanbidding beschaamd, maar toonde hij ook aan dat levensonderhoud enkel uit de hand van Jahweh komt.

De 2de plaag van de kikvorsen viel de Egyptische godin Heqet aan, symbool van goede oogsten (betrokken van de Nijlwaters) en kindergeboorten - meestal afgebeeld als een vrouw met kikkerhoofd - maar ook Isis, een andere vruchtbaarheidsgodin. Kikkers waren heilig voor de Egyptenaren. Maar deze godinnen konden niet verhinderen dat hun levenssymbolen rottende, stinkende hopen van de dood werden⁹.

De Egyptische magiërs bootsten de plagen van bloed en kikvorsen na met hun bezweringen (Exodus 7:22; 8:7). Dit kunnen simulaties geweest zijn, maar het waren waarschijnlijker demonische manifestaties, als bewijs van bovennatuurlijke macht, niet van Gods macht.^{2,3} God stond deze magiërs toe deze twee plagen toe te voegen, maar niet ze om te keren (te doen ophouden)!

De 3de plaag van de luizen (of muggen) vanuit het stof der aarde, confronteerde al de goden van de aarde (b.v. Akhor). Deze en de 4de plaag van het ongedierte (of steekvliegen), confronteerde Khepri, de scarabee¹⁰-god. Een plaag van steekvliegen toont het falen van de scarabeegod om zijn job te doen van mest begraven, wat vliegen ervan weerhoudt te kweken in de mest. Deze god wordt ook geassocieerd met het rollen van de zon langs de hemel, zoals mestkevers mestballen rollen.

De 5de plaag van de veepest (vee voorziet in voedsel, melk, kleding en transport), was een directe aanval op Apis, de heilige stiergod, en Mnevis, een stiergodsymbool van vruchtbaarheid, zowel als Hathor, de koe-achtige moedergodin, en Isis, de koningin van de goden die koehorens op haar hoofd draagt. Aangetoond werd dat ze allemaal bedriegers zijn

De 6de plaag van de zweren (of steenpuisten) toonde de onmacht van alle goden van magie en genezing, zoals Hike¹¹ en Thoth (Imhotep), om zelfs maar de magiërs te beschermen tegen de zweren en dus tegen de macht van Jahweh.

De 7de plaag van de hagel, en de 8ste plaag van de sprinkhanen (meegebracht door de wind), die de oogst vernietigden, vielen de verschillende hemelgodheden aan (b.v. Shu, Tefnut en Nut, godheden

⁹ Exodus 8:14.

¹⁰ Mestkever.

¹¹ Of Heka.

van lucht, vochtigheid en hemel), die naar veronderstelling het weer beheerden. Het verlies van de gewassen toonde de onmacht aan van de goden van vegetatie, landbouw en oogst (b.v. Geb en Seth).

De 9de plaag van duisternis was een aanval op de hoogste godheid van Egypte: de zonnegod Ra of Amon-Ra (ook Re gespeld), die verondersteld werd licht en warmte op de aarde te brengen. Andere onmachtige hemelgoden waren Horus, Seker, Khepri, Mut en Nut.

Tenslotte, de 10de plaag, de dood van de eerstgeborenen, was een aanval op de goddelijkheid van Farao zelf, van wie de Egyptenaren dachten dat hij een incarnatie was van de zonnegod en van Osiris, de schenker van het leven. Het was de taak van de Farao om de gunst van de goden te verwerven en de wetten te handhaven van Ma'at, godin van orde. Maar hij was machteloos tegen de dood van zijn eigen zoon, de volgende in de lijn van 'goddelijke heersers', en ook machteloos tegen de dood van ieders eerstgeboren zoon in het land Egypte.⁴ Dus enkel Jahweh alleen had de absolute controle over leven en dood.

Referenties en noten

1. 'YHWH' or Jehovah, the sacred name of the one true God (Exodus 3:14).
2. Cf. Revelation 13:14; 16:14; 19:20.
3. The magicians could not copy the 3rd plague and said 'it is the finger of God [Elohim]'. They were not honouring Yahweh here, but acknowledging that there existed a greater spiritual power than their own. They had had prior experience of this when Aaron's staff became a 'serpent' (Hebrew: tanniym) and swallowed their staffs (Exodus 7:8-13).
4. The firstborn Israelite children were protected by the lambs' blood which God told them to sprinkle on the doorposts and lintels of their houses. This prefigured the sacrifice of the Lord Jesus Christ, and his N.T. title of 'the Lamb of God' e.g. John 1:29.

E-mail: verhoevenmarc@skynet.be

Homepage: www.verhoevenmarc.be of users.skynet.be/fa390968

Ga hier naar de [Nieuwste Artikelen](#)